

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5096/2018
17.06.2020. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Бисерке Живановић и Споменке Зарић, чланова већа, у парници тужиоца „Вукотић ДОО“ Перлез, чији је заступник АА, чији је пуномоћник Стеван Јаковљевић, адвокат из ..., против тужених ББ, ВВ, ГГ и АБЦ „Алфа аграр“ ДОО из Перлеза, чији је заступник ВВ, сви из ..., чији су заједнички пуномоћници Момчило Булатовић, адвокат из ... и Зоран Вујин, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 141/18 од 14.06.2018. године, на седници већа одржаној 17.06.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 141/18 од 14.06.2018. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П 444/17 од 01.09.2017. године, ставом првим изреке, обавезани су тужени ББ, ВВ и ГГ сви из ..., да тужиоцу солидарно исплате износ од 1.575.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 06.10.2011. године до исплате. Ставом другим изреке, обавезани су тужени ББ, ВВ и ГГ да тужиоцу солидарно накнаде трошкове поступка у износу од 517.100,00 динара са законском затезном каматом рачунатом од тог дана па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца у односу на туженог АБЦ „Алфа аграр“ ДОО из Перлеза.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 141/18 од 14.06.2018. године, ставом првим изреке, усвојена је жалба тужених и првостепена пресуда преиначена тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавежу тужени да солидарно исплате тужиоцу износ од 1.575.000,00 динара са законском затезном каматом почев од 06.10.2011. године до коначне исплате, као и да му накнаде трошкове поступка. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженима накнади трошкове поступка у износу од 994.600,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. У вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и утврдио да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац „Вукотић ДОО“ је правно лице, основано 08.04.2011. године, а као законски заступник уписан је АА. Током поступка тужилац је приложио два уговора о закупу пољопривредног земљишта закључена између тужиоца, као закупца, и ДОО „Јединство“ Бело Блато, као закуподавца. Првим уговором од 13.01.2011. године закупљено је пољопривредно земљиште за економску 2011. годину површине око 200 хектара уписано у ПЛ бр. .. КО ... и на закупљеној земљи је посејан сунцокрет. Другим уговором од 17.10.2011. године закупљено је пољопривредно земљиште површине 240 хектара. АА и његов отац су од туженог АБЦ „Алфа аграр“ ДОО узимали репроматеријал за пољопривредну производњу. Тужени ББ, ВВ и ГГ су, по претходном договору, на име потраживања туженог АБЦ „Алфа Аграр“ према АА и његовом оцу за преузети репроматеријал, са предметних парцела број .. и .. пл. број .. КО ... скинули сав усев, сунцокрет који је тужилац посејао и однели на одвагу у силос туженог АБЦ „Алфа Аграр“. АА је по сазнању за то, позвао полицију која је утврдила да су усев скинули наведени тужени, а од туженог ББ је уз потврду привремено одузет сунцокрет. Комисија за процену пољске штете је у свом записнику од 07.10.2011. године констатовала да је скинут усев од 710 редова меркантилног сунцокрета у дужини око 500 метара односно 25 хектара. Утврђена је просечна откупна цена у 2011. години за сунцокрет 31,50 динара по једном килограму, те вредност скинутог сунцокрета са 25 хектара које је посејао тужилац према просечном приносу сунцокрета у 2011. години износи 1.575.000,00 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је усвојио тужбени захтев у односу на тужена физичка лица која је обавезао да тужиоцу накнаде проузроковану штету у досуђеном износу. Нашао је да је носиван истакнути приговор недостатка активне легитимације тужиоца јер исти као правно лице трпи штету, а тужени нису ничим доказали да скинути сунцокрет припада АА као физичком лицу. Одбио је тужбени захтев у односу на тужено правно лице јер оно нема учешћа у настанку штете по тужиоца.

Другостепени суд је нашао да није правилно примењено материјално право од стране првостепеног суда, због чега није правилан закључак о основаности тужбеног захтева, али из разлога непостојања активне легитимације тужиоца за потраживање штете у конкретном случају. Закључио је да су тужени доказали да сунцокрет није припадао тужиоцу као правном лицу и да је до скидања усева дошло управо из разлога дуговања АА, као физичког лица, туженом правном лицу.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно је другостепени суд применио материјално право када је закључио да тужилац није активно легитимисан да потражује накнаду штете у висини вредности скинутог приноса сунцокрета са

закупљених парцела. Тужилац, правно лице, није доказао да је претрпео материјалну штету у утуженом износу. Наиме, из приложених уговора о закупу пољопривредног земљишта од стране тужиоца произилази да је уговор од 13.01.2011. године закључен пре него што је тужилац и основан као правно лице (основан је 08.04.2011. године), односно у време закључења уговора није ни постојао као правно лице, а други уговор о закупу је закључен 17.10.2011. године, након скидања усева и исти се односио на следећу економску годину. С обзиром на наведено закључује се да усеви – сунцокрет нису били тужиочеви, односно тужилац као правно лице није доказао да је био купац спорног земљишта у тренутку скидања усева, а тиме ни власник обраног усева сунцокрета због чега је другостепени суд правилно, услед недостатка активне легитимације на страни тужиоца, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. Неосновани су ревизијски наводи тужиоца да род припада ономе ко је посејао, односно да сунцокрет неспорно припада АА и његовој фирми, овде тужиоцу, јер тужилац није доказао, у смислу достављања неке фактуре или другог доказа, да је сунцокрет припадао њему као правном лицу и да је он као такав сунцокрет посејао и задужио репроматеријал. Сходно наведеном, штету је могао претрпети само законски заступник тужиоца као физичко лице, те је евентуална штета могла настати само на његовој имовини. Тужилац као правно лице није легитимисан да потражује накнаду штете коју претрпи његов оснивач као физичко лице на својој имовини. Процесна легитимација је одраз грађанскоправног односа странке према предмету спора, па је за утврђивање процесне легитимације меродавно грађанско право. Тужилац је активно легитимисан ако је он носилац права које је предмет спора, а тужени је пасивно легитимисан ако на њему лежи обавеза која одговара том праву. Према утврђеном чињеничном стању не постоји никакав пословни и правни однос између парничних странака, нити доказано власништво тужиоца на скинутом приносу, због чега тужилац као правно лице није активно легитимисан да потражује наведену штету јер није носилац права које је предмет спора.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је на основу члана 414. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић